

12 MEDIAWIJSHEID

Door Malou van Zwieten - Dat je je fiets op slot moet zetten weet je allang. Maar sluit jij je computer of social media ook goed af? Een hacker is zo binnen. Voor je het weet steelt-ie al je V-Bucks... Tijdens de Kids Cyber Day in Den Haag leerden 120 kinderen onlangs wat ze daartegen kunnen doen.

Als Seydine (10) één iemand mocht hacken, werd het de baas van de ING. 'Omdat-ie heel veel geld heeft. Dan koop ik een kleine roze Toyota voor m'n moeder.' Helaas: inbreken op de computer van een ander is strafbaar. Voor dat lesje hacken dat vandaag op het programma staat moet ze dus iets anders bedenken...

een hint en moeten zo wachtwoorden raden. Van nepaccounts, natuurlijk. 'Als je per ongeluk écht iemand hebt gehackt, moet je dat meteen vertellen', waarschuwt hacker Nemo. Lucas weet wel een trucje om achter een wachtwoord te komen. 'In een café met je telefoon een hotspot maken met de naam van dat café.' Jouw smartphone wordt dan een soort zendmast waarmee andere mensen op internet kunnen. 'Terwijl die mensen denken dat ze inloggen op de gratis wifi van het café. Ze weten niet dat jij hun gegevens ziet en daarmee illegale dingen kunt doen', vertelt Lucas. 'Zoals al het geld van je rekening stelen.'

Kidsweek hacken

Vaak zijn trucjes niet eens nodig. Veel mensen kiezen gewoon het eerste wachtwoord dat in ze opkomt: hun eigen naam bijvoorbeeld. Bram heeft net iemand gehackt die z'n geboortedatum als

Nepaccounts

De professionele hackers die rondlopen bij de Kids Cyber Day zijn natuurlijk geen criminelen. 'Het zijn ethische hackers', weet ook Seydine. Die hacken alleen als ze toestemming hebben. Bijvoorbeeld van een webshop die wil weten of de site goed beveiligd is. Lucas (12), Bram (10) en Luca (9) krijgen les van hacker Nemo. Ze scrollen door pagina's codeertaal, krijgen af en toe

JOUW WACHTWOORD IS GOED ALS

- ...het moeilijk te raden is. Dus niet de naam van je hamster.
- ...het lekker lang is. Maak er gewoon een hele zin van. Bijvoorbeeld weetjewatiklekkervindchocolametnootjes. Moet je natuurlijk niet tegen iedereen zeggen dat je dat heel lekker vindt. Dan is het niet zo'n goed wachtwoord meer.
- ...er kleine letters en hoofdletters in staan. Dus zo: WeetjewatiklekkervindCHOCOLAmetnootjes.
- ...er cijfers en aparte karakters in staan. W33tjewatikl3kk3rvind###CHOCOL@metn00tjes! is pas echt een onkraakbaar wachtwoord.
- ...je het vaak verandert. Bijvoorbeeld in M44r#P@Prik@vindiksuperg00r!

PAS VOOR CYBERBOEY

TOP OR ER- VEN!

wachtwoord had. 'Ik weiger bijna om het in te vullen omdat het zo dom is.' Lucas kijkt of de website van *Kidsweek* goed beveiligd is. Met een paar muisklikken zet-ie z'n eigen naam bovenaan de homepage. Dat is schrikken! 'Grapje', grinnikt Lucas. 'Dit zie je alleen op mijn scherm, verder nergens. De site is goed beveiligd, want hier zie je zo'n slotje en er staat `https://` voor.' Jammer, vindt Luca. Hij had best alvast de moppen voor volgende week willen lezen.

Bitcoins

Bij de volgende workshop moeten de jongens een schatkist vol bitcoins kraken. 'Oehhh, hoeveel bitcoins?' glundert Bram. 'Siri, hoeveel is de bitcoin waard?' vraagt Lucas gauw. Ze zijn zo druk met bedenken wat ze zullen kopen, dat ze bijna vergeten om de code van de schatkist te kraken. Op het nippertje lukt het toch. Chocolademunten rollen uit de kist. Daar kun je geen V-Bucks mee kopen, stellen de jongens vast. Maar ze smaken wel goed!

Gluren bij de Russen

Een paar zware deuren en lange gangen verderop wacht de baas van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) de groep op. Onno Eichelsheim doet spannend werk: 'Ik zoek geheime informatie. Ik kijk bijvoorbeeld mee met Russische computers om erachter te komen hoe hun tanks en vliegtuigen eruitzien. Mag eigenlijk niet, maar we doen het om de veiligheid van Nederland te beschermen.' En als je zeker wilt weten dat niemand bij jou meekijkt? 'Dan moet je eigenlijk zo'n dingetje zonder internet gebruiken.' Eichelsheim pakt een ouderwets klaptelootje uit z'n zak. 'Gebruik in ieder geval goede wachtwoorden. Plak je webcam af als je er niet mee bezig bent en log niet in op onveilige wifi-netwerken. Wees zuinig op je geheimen!' Lieke (8) heeft de boodschap begrepen. 'Ik moet echt mijn wachtwoord veranderen. Straks zet iemand rare foto's van blote mensen op mijn Instagram!'

LIEKE

Foto's: Jonathan van Rijn, iStock

HOE MEDIAWIJS BEN JIJ?

Heb jij het onder de duim? Dat is het thema dit jaar van de Week van de Mediawijsheid. Doe de test en ontdek of jij het in de vingers hebt!

Codeertaal...

- A Wat is dat?
- B Dat wil ik supergraag leren.
- C Ben ik beter in dan in Nederlands!

Waar lijkt jouw wachtwoord op?

- A Malou123
- B H0ndenl0ver12
- C IkWordL@terCyBeRspi0n%&*

Je stapt de McDonalds in met een smartphone op zak en er is gratis wifi. Wat doe je?

- A Ik log in op wifi, daarna op TikTok, Fortnite en Insta.
- B Ik lees even wat appjes en verbreek dan de verbinding.
- C Ik zeg tegen al m'n vrienden dat ze geen gratis wifi-verbinding moeten maken.

Je wilt een klasgenoot de liefde verklaren, maar NIEMAND mag het weten. Ik...

- A ...stuur een Snapchat-bericht, want dat verdwijnt weer.
- B ...maak een anoniem email-adres, want dan staat mijn naam er niet bij.
- C ...koop een prepaid-telefoon, dan weet ik zeker dat niemand mij af luistert.

Plak jij je webcam af?

- A Waarom zou ik?
- B Nee, ik zet gewoon mijn computer uit.
- C Ja, en ook die van anderen.

HOE VEILIG BEN JIJ VOOR CYBERBOEVEN?

Meestal A?

Niet veilig! Oei. Kies meteen een goed wachtwoord met de tips op deze pagina's!

Meestal B?

Best veilig, maar het kan zelfs nóg veiliger!

Meestal C?

Heel veilig. Die cyber-schorriemorrie maakt bij jou geen schijn van kans.

ONNO EICHELSEIM